

SİVAS MEVLEVÎHÂNESİ

Prof.Dr.Nejat GÖYÜNÇ

1911 senesi sonlarına doğru Konya'daki Mevlevî Âsitânesi'nden diğer şehirlerdeki mevlevîhânelere birer emir-nâme gönderilir, geliri başka ellere geçmiş olduğundan bir kısım mevlevîhânelerin isimlerinin bile kaybolduğu, bu sebeple elde mevcut kayıtlara dayanarak her şeyhin kendi dergâhına ait bildiklerini merkeze, Âsitâne'ye yollaması istenir¹. Emir-nâmeyi alanlar arasında Sivas, Samsun, Aydın, Kütahya, Antep, Urfa, Antalya, Halep, Şam ve Girit'te Hanya mevlevîhâneleri şeyhleri de vardır. Bunlar kendi kayıtlarına dayanarak derledikleri bilgileri Âsitâne'ye sunar, dergâhların kısa tarihçelerini, ellerinde bulunan bazı ferman, berat, defter-i hâkânî kaydı gibi belgeleri de, yakın tarihlerde tekkelerinde vazife gören dedelerin meşihat süreleri, bazan tekke yanında medfun şeyhlerin isimleri ile birlikte yazılı olarak Konya'ya gönderirler. Böylece Âsitâne'de hayli önemli bir arşiv teşekkül eder. Bunlardan bir kısmı bugün Konya'da Mevlânâ Müzesi Arşivi'nde zarflar içinde bulunmaktadır. Zamanla belge topluluğu başlıklarla geliştirilmiş, zenginleştirilmiştir².

Meselâ, Aydın Mevlevîhânesi hakkında kısa bir tarihçe yapılırken "dergâh 960 (1552-53) tarihinde Ramazan Paşa'nın hemşiresi Safiye Hanım'ın gül bahçesinde te'sis olunmuş, Horasânî Ali Dede tarafından. Dergâhın kurbünde Ramazan Paşa cami-i şerifi vardır. Dergâh çarşısı vasatında imiş, 1274 (1857-58) tarihinde vukû bulan büyük harikde memleket çarşusu kâmilien muhterik olmuş. Dergâhdan hiç bir evrak kurtarılamamış, ancak şeyh-i esbak Sa'îd Dede'nin evinde bulunanlar kurtarılmıştır" şeklinde kısaca özetlenebilecek bilgiler verilmektedir. Belgenin tanzim tarihinde dergâhın şeyhi Ahmed Sâkib Dede'dir³.

Bazan mevlevîhânelerin tamirlerine, masraflarına ait belgelere de rastlanmaktadır. Samsun Mevlevîhânesi'nin yapımına ait belgeler arasında bir de mükemmel plâni bulunmuştur.

Burada Anadolu'da ilk kurulan mevlevîhânelerden birisi olan hâlen ilk yapısı kaybolmuş bulunan Sivas Mevlevîhânesi'nden bahs olunmak istenmektedir. Samsun'unki hakkında bir makale her halde iki seneye kadar, 29-31 Temmuz 1991 tarihleri arasında Almanya'da Bamberg Üniversitesi Doğubilimleri Enstitüsü'nde toplanan ilk "Osmanlı İmparatorluğu'nda Mevlevîhâneler Semineri" bildirileri arasında, **Osmanlı Araştırmaları**'nın 12. veya 13. sayısında yayınlanacaktır.

Sivas Mevlevîhânesi'nin XIX. yüzyıla kadar ki durumu:

1911'de Sivas Mevlevîhânesi şeyhi Mehmet Reşit Çelebi'nin mührünü taşıyan bir belgede bu dergâhın Mevlânâ Celâleddin'i Rûmî'nin torunu Ulu Ârif Çelebi⁴ tarafından tesis olunduğu, Köprülü Mehmet Paşa'nın burada bir mevlevîhâne inşa ettirdiği, sonraları Zara'lı Recep Paşa'nın bir köşk ilâvesi ile yapıyı tamir ettirdiği, vakıflar yaptığı kaydedilmektedir⁵.

1. Konya Mevlânâ Müzesi Arşivi (kısaltma KMMA), zarf 50/27.

2. Abdülbaki Gölpınarlı, "Konya'da Mevlânâ Dergâhı Arşivi", **I.Ü.İktisat Fakültesi Mecmuası**, XVII, 156-178; Nejat Göyünç, "Mevlânâ Müzesi Arşivi", **Selçuk Üniversitesi II. Millî Mevlânâ Kongresi, Tebliğler**, Konya 1986, 101-109; Mehmet Onder, "Konya'da Mevlânâ Dergâhı Merkez Arşivi ve mevlevîhâneler", **Die Mevleviyye. Eine Osmanische Bruderschaft und ihre Konvente**, Bamberg 1991, 5. bildiri özeti.

3. KMMA, zarf 50/20

4. Abdülbaki Gölpınarlı, **Mevlânâ'dan sonra Mevlevîlik**, İstanbul, 2. baskı, 1983, s.65 vd.

5. KMMA, z. 65/4.

Ahmet Eflâkî'nin **Menâkibü'l-Ârifin**'inde Ulu Ârif Çelebi'nin Sivas'a üç defa geldiği, iki defa semâya katıldığı belirtilir⁶; burada Çelebi'nin bir dergâh yaptırdığından bahs edilmez. Gölpınarlı da bu hususta bilgi vermez, sade onun mevlevihâneler listesinde Sivas Mevlevihânesi kayıtlıdır^{6a}.

Konya'daki arşivde iki belgede Üsküdar'da Valide-i 'Atik evkafından Sivas'ta bir köyün yine aynı şehirdeki mevlevihâne fukarasına "*ta'âmîyye*" olarak bırakıldığı görülmektedir⁷. Vakfı yapan valide II.Selim'in eşi ve III. Murat'ın annesi olan Nur-Banû Sultan'dır. Üsküdar'da 1571-82 tarihleri arasında yaptırdığı cami, medrese, mektep, hânkâh, dârülkurâ, dârülhadîs, imâret, dârüşşifa ve hamamdan müteşekkil külliyyenin zengin vakıfları vardır. Yapılanlar da Mimar Sinan'ın eserleridir⁸. Bu itibarla Sivas'taki dergâhın XVI. yüzyılın ikinci yarısında faal olması gerekir. Muhtemelen Köprülü Mehmet Paşa bu mevlevihâneyi adam akıllı tamir ettirmiş, bu nedenle de onun yaptırdığı kanaati doğmuştur. Bununla beraber, Köprülü Mehmet Paşa'nın hayır eserleri arasında Sivas'taki mevlevihâne tamirinden hiç bahs olunmamaktadır⁹.

Yine Konya'daki arşivdeki belgede dergâha "*bir köşk ilâvesiyle tamir ve tecdîd*" ettirdiği söylenen Zarahî Recep Paşa III.Selim'in hükümdarlığının ilk senelerinde Sivas'ta valilik yapmış, yedi-sekiz sene kadar Sivas'taki görevinde kalmıştır¹⁰. III.Selim'in mevlevîliğe meyli olduğu düşünülürse¹¹, valisinin de belki aynı tersirle Sivas'taki dergâha ihtimam gösterdiği hatıra gelebilir.

II. Mahmud devrinde (1808-1839) Sivas'ta mevcut 19 zâviyeden biri olan mevlevihânenin yıllık geliri 6440 guruş gelir kaynakları da 3 dükkân olarak gösterilmektedir.^{11a}

XIX. yüzyılda Sivas Mevlevihânesi Şeyhleri:

1911 sonlarında Sivas Mevlevihânesi şeyhi olan Mehmet Reşit Çelebi'nin tanzim ettiği listeye göre, XIX. yüzyılda bu dergâhta şeyhlik yapanlar ve süreleri şöyledir:

Şeyh Mustafa Dede: 1223-1232 (M.1808-1817),

oğlu Şeyh Mehmet Dede: 1232-1241 (M.1817-1825/26),

Trabzon'lu Mehmet Niyazi Dede: 1241-1251 (M.1825/26-1835/36),

Ürgüp'lü İbrahim Dede: 1251-1259 (M.1835/36-1843),

Kütahya'lı Şeyh Ali Dede : 1259-1266 (M.1843-1850),

Sivas'lı Şeyh Bahşi Dede : 1266-1269 (M.1850-1851/52),

Zile'li Yağşi Dede : 1269-1273 (M.1852/53-1856/57),

Konya'lı Şeyh Mehmet Bahâeddin Çelebi : 1273-1302 (M.1856-57-1884/85),

Onu takiben de Şeyh Mehmet Reşit Çelebi meşihat makamına atanmıştır. Kendisinin mühründe "*ibn Hazret-i Mevlânâ*" ibaresi okunmaktadır. Muhtemelen Şeyh Mehmet Bahâeddin Çelebi'nin oğlu ve Mevlânâ soyundandır.

Zile'li Yağşi Dede'nin Sivas Mevlevihânesi'ne bir künk su getirttiği ve bir de havuz yaptırdığı anlaşılmaktadır. Konya'lı Mehmet Bahâeddin Çelebi de Recep Paşa'nın inşa ettirdiği köşkün bitişiğine altında üç hücre, üstünde de üç oda bulunan bir başka ilâvede bulunmuştur¹². Bu bilgilerin ışığında XIX. yüzyılın sonlarında Sivas Mevlevihânesi'nin yapısı tahmin edilebilir.

Sivas Mevlevihânesi'nin XIX. yüzyıldaki gelirleri:

Konya'daki Mevlânâ Müzesi Arşivi'nde bulunan ve Sivas Valisi İzzet Paşa¹³ ile aynı vilâyet defterdarı Fevzi Bey'e ve nâib ve müftilere hitâben yazılan 19 Cemaziyülevvel 1284 (18 Eylül 1867) tarihli bir ferman sûretinde Sivas Mevlevihânesi'ne Üsküdar'daki Valide-i 'Atik evkafından tahsis olunan köyün gelirinin senede

6. Tahsin Yazıcı çevirisi, İstanbul 1966, 2.baskı.s.259,262,268.

6a. A.Gölpınarlı, **aynı eser**, s.335, numara 61

7. KMMA, z.51/40, 65/4.

8. Aptullah Kuran, **Mimar Sinan**, İstanbul 1986, Hürriyet Vakfı yayınlarından, s.175-192.

9. M.Tayyib Gökbiçgin, "Köprülüler", **IA**, VI, 897.

10. Mehmet Süreyya, **Sicill-i Osmânî**, İstanbul 1311, II, 374.

11. Cevdet, **Tarih**, İstanbul 1309, VI, 73.

11a. Ömer Demirel, **II. Mahmud Döneminde Sivas'ta Esnaf Teşkilâtı ve Üretim tüketim ilişkileri**, Ankara 1989, s.21 ve Tablo VI.

12. KMMA, z. 65/4.

13. İzzet Ahmet Paşa olmalı, bk.M.Süreyya, **aynı eser**, III, 465.

140 guruş olduğu öğrenilmektedir¹⁴. Aynı dergâh şeyhi Mehmet Reşit Efendi'ye verilen bir berat sûretinden de "*mevlevîhâne derûşânı fukarâsı ta'âmiyyesi olarak*" da Tokat mizân-ı harîr mukâ-taası'ndan, Sivas ve tevâbii sayd-ı mâhî mukâtaası malından, Sivas Emvâl-i Maliyesi'nden toplam 445.5 guruş tahsis olunduğu, fakat bunun bir miktar kesilerek 288 guruş kaldığı anlaşılmaktadır¹⁵. Bu para ile hem dergâhtaki dervişlerin, hem de gelen gidenlerin (*âyende ve revende*) yiyecek ihtiyaçları karşılanacaktır.

1911-12 (1327) senesine ait bir masraf cetvelinde mevlevîhâne'nin yıllık gelirinin 35.163 guruş olarak gösterildiği, fakat bu gelirin ayrıntılarının verilmediği görülmektedir. Aynı senede gider de 29.238 guruştur. Böylelikle lehte 5.925 guruşluk bir de fazlalık bulunmaktadır¹⁶.

Masrafların büyük bir kısmını yiyecek giderleri teşkil etmektedir. Bunlar arasında en büyük kalemleri koyun ve sığır eti ve kıyma için sarf olunan 2.500 guruş oluşturmaktadır. Toplam yiyecek giderleri 17.460 guruşu bulmaktadır. Dervişlere elbise, ayakkabı tedariki, sikke ve arâkiyye yaptırılması için harcanan paralar da giyecek giderlerini meydana getirmektedir, 2.675 guruş tutmaktadır. Yakacak masrafları 3.475 guruştur, odun, kömür, çıra ve gazyağı ile mum bedelleri karşılığıdır. Müteferrik giderler arasında da 1.000 guruşluk tamiyat bedeli ile, dergâhın vergisi, mevlût masrafı, dergâh hademelerinin aylıkları bulunmaktadır.

Dergâhın sakinleri:

Elimizdeki 1911-1912 (1327) senesine ait masraf listesinde mevlevîhâne müntesipleri olarak isimleri ve görevleri ile 47 kişinin zikri geçmektedir. Bunlardan birisi Şeyhin kardeşi Hüsameddin Çelebi, birisi Manisa çilekeşlerinden Vanlı Hüseyin Dede, birisi mesnevî-hân, dördü neyzen, birisi naat-hân, ikisi meydan dedesi, ikisi âyin-hân, birisi de Hoca'dır.

Dergâhı Tamir Teşebbüsü:

Temmuz 1917'de Sivas Mevlevîhânesi'nin harap durumda bulunduğu, tamiri için vilâyetçe bir keşif yaptırıldığı, onarım için 1500 lira sarfına ihtiyaç duyulduğu, kapı ve duvarlarının yıkılmaya yüz tuttuğu, bu işler için de vilâyet veznesindeki aşâr bedelinden 600 liranın tahsis edildiği Konya'daki bir belgeden öğrenilmektedir¹⁷. Lâkin bu tamirin yapıp yapılmadığı da pek anlaşılamamaktadır. Hâlen bu ilk yapıdan iz olarak ancak bir kaç mezar taşının ve önünden geçen caddeye de "*Mevlânâ caddesi*" verilisi kaldığına göre, muhtemelen Birinci Dünya Harbi sıkıntıları ve buhranları arasında gerçekleşmemiştir.

Bu tekkenin Sivas'ın Kösedere-i Zimmî Mahallesi'nde bulunduğunu, aşağıdaki tartışmalardan da görüleceği üzere, Sayın Dr. Ömer Demirel açıklamış, ayrıca gözümünden kaçan, bu konudaki Muzaffer Erdoğan'ın¹⁸ bir yazısını da hatırlatmak lutfunda bulunmuştur.

Cumhuriyet Üniversitesi Tarih Bölümü genç ve kıymetli öğretim elemanlarından Dr. Ömer Demirel'e uyarılardan ve yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

Ali Baba Zâviyesi- Mevlevîhâne İlişkisi:

Bugün Sivas'ta eski adı ile Ali Baba, yeni adı ile İnönü Mahallesi'nde 32. sokağın başında 1. numarada bir tekke bulunmaktadır. Verilen bilgiye göre, eski yapının bir bölümü yıkılarak yerine apartman yaptırılmış, geriye ancak iki katlı, içerisinde semâ ayini yapılan bir bina ile yanındaki bazı dervişlerin kabirlerini ihtiva eden bir hazire kalmıştır. Hâlihazırdaki dergâhın mütevellisi Yılmaz SUSAMIŞ Bey, dergâhın yanındaki hazirede gömülü Derviş Şeyh Mehmet SUSAMIŞ (1898-1978)'in oğludur. Yılmaz Bey dergâhın 200 yıllık bir yapı olup Rifâî Dergâhı olarak inşa edildiğini, yüzyıldan beri de mevlevî semâ'nın burada icra edildiğini söylemekte ise de¹⁹, babasının mezar kitabesindeki "*Meulevî derûşî*" ibaresi dikkat çekicidir. Muhtemelen burası mevlevîhâne olarak da yani çift maksatlı kullanılmış olabilir.

Haziredeki kabir taşlarının okunmasının tekkenin tarihine de ışık tutabileceği aşîkârdır. Şimdilik buna fırsat bulunamamıştır.

Mevcut yapı iki katlı bir bina olup semâ icra olunan bir salonu ile asma kattaki haremlik kısmı, cihan-nüma denilen yüksek manzaralı bölümü vardır. Bahçesinde bir de pınar bulunmaktadır, bu pınarın "*Horasanlı Ali Baba*" tarafından bulunduğu rivayet olunmaktadır.

14. KMMA, z. 51/40

15. KMMA, z. 50/41

16. KMMA, z. 51/39

17. KMMA, Z. 50. Bu beğenin fotokopisini lütf eden Sayın Dr. Mehmet ÖNDER'e müteşekkirim.

18. "Mevlevî kuruluşları arasında İstanbul mevlevîhâneleri", *Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 4-5 (1976), s. 20, not 3.

19. Ali Baba Tekkesine ait bazı resimleri lütf eden Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Faruk KOCACIK'a müteşekkirim.

TARTIŞMA

Başkan- Muhterem Hocamıza teşekkür ediyoruz, bu özlü ve enterasan tebliği için. Bu konuda söz almak isteyen var mı?

Ömer DEMİREL- Hocamıza teşekkür ediyorum. Ben hep Sivas Vakıfları üzerine çalıştım, bazı belgeler tespit ettim ve oldukça geniş bir malzeme üzerinde çalıştım.

Yalnız, Hocama bir sorum var: Hocam, yeri hususunda emin misiniz? Bu birinci sorum.

Bu bina olduğuna da emin misiniz? Bu, Ali Baba Zaviyesi farklı bir zaviyedir. İkincisi Mevlevihane Kösedere-i Zimmî Mahallesi'ndedir. Bu da, Modarunah denilen yerde ve bugünkü Ak Değirmen'in ucundadır. Bu bina ile onun arasında çok fark vardır, bir yanlışlık olması gerek. Yani, binanın yeri acaba o mu?.. Ben o kanaatte değilim. Elimdeki belgelerde Kösedere-i Zimmî Mahallesi'nde ve bugünkü Akdeğirmen yöresinde bulunduğunu zannediyorum. Bu zaviye başka bir zaviye. Üzerinde de zaten doktora tezi yapıldı. Farklı bir şey olsa gerek. Teşekkür ederim.

Dr.Mehmet ÖNDER- Efendim ben, Hocamızın kanaatindeyim; zira, haziresindeki mezartaşını gördüğümüz Mehmet Susamış Dede'yi, hayatında çok iyi tanıyorum. 1951 yılında, Konya'da Mevlânâ ayinlerini meydana getirdiğimiz zaman, başvurduğumuz tek canlı şahit oydu. Sivas'tan getirdik; hatta, kendisi Konya'da çilesini doldurmuş iyi bir semazendi. Atatürk 1923 yılı Mart'ında Konya'ya geldiği zaman, Mevlânâ Dergâhı'nda bir ayin yapılmış Atatürk'e. Atatürk bundan fevkalade memnun kalmış. Mehmet Susamış da semazenbaşı. Atatürk kendisini çağırılmış, iltifatlar etmiş; hatta "*Dede efendim, lâzım olur*" diye avucuna Hamidiye bir altın sıkıştırmış. Çok zaruret olduğu halde, "*Bu Atatürk'ün bana hediyesidir*" diye, son zamanlarına kadar muhafaza etti ve Konya'daki sema ayininde, -burada bilen arkadaşlarımız vardır- birçok semazenin hocası oydu.

Onun oğullarından Şemsettin Çelebi, Amerika'da kaldı uzun süre, birtakım mevleviler yetiştirdi. Bir oğlu daha vardı, o da Semazendi. Şimdi ne olduğunu bilmiyorum. Dolayısıyla, vefat ettiği zaman Mevlevihâneye defnettiler Mehmet Susamış Dede'yi.

Prof.Dr.Nejat GÖYÜNÇ- Efendim şunu arz edeyim: Bunun Rifai Tekkesi olduğunu, Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'nde benim eski doktora öğrencim, şimdi Doç.Dr. Faruk Kocacık yazdı. Fakat, şunu da yazdı: Burada, hem Rifailer, hem Mevleviler, ikisi de ayin yapıyormuş. Şimdi evvela bir tereddüt hasil oldu, fakat şu mezar kitabesini görüp de, orada Mevlevi Şeyhi Mehmet Susamış diye yazdıktan sonra şüphe etmedim.

Tabii, Ömer Kardeşimin ikazlarına müteşekkirim. Sivas'tasınız madem, orada çalışıyorsunuz, bizim yaptığımız zaten size bir katkı, siz araştırın, bakalım hakikaten yeri neresi. Ben Sivas'a gittim. Ben gidince nihayet bir gece, iki gece kalıyorum. Bizim gazeteciler, Anadolu'yu bir gecede dolaşıp yazıyorlar; darılmasınlar, görmeden, ezbere yazıyorlar. Biz de onu yaptık şimdi biraz.

Ama burada açık olarak şunu ifade edeyim: Elimizde belgeler, o mezartaşı var, birtakım şeyler var. Sivas'taki arkadaşlarım muhakkak daha iyi çalışırlar. Bunların başka kayıtları vardır; belki şeriye defterlerinde var. Yeri hangisidir bakın, bulun.

Bir de, Rifailerin bunların tekkelerini gasp ettiklerine dair şey de var, daha eski tarihlerde; yani, iki tarikat arasında münakaşa da olmuş; hatta, bir çatışma bile olmuş. Yani mümkündür, iki maksatlı kullanılıyor gibi geldi; ama, tabii siz daha iyi incellersiniz. Ben yapamadım.

Doç.Dr.Baha TANMAN- Rahmetli Mehmet Susamış Dede'yi bendeniz de tanıdım Konya'da. Kendisi hem Mevleviliğe mensup, hem Rifailiğe mensuptu bildiğimiz kadarıyla. Yani, sizin buyurduğunuz gibi, bu zaviyenin hem Mevlevilere, hem Rifailere hizmet ettiği anlaşılıyor.

Prof.Dr.Nejat GÖYÜNÇ- Efendim, Gölpınarlı da da zaten, birtakım tarikatların birbirleriyle ilişkileri var. Tarikatlar birbirinden ayrı değiller. Bugün partiler bile birbirinden ayrı değil, bakın aktarmalar oluyor. Tarikat arasında aktarma olmuş ne olacak, değil mi...

Doç.Dr.Baha TANMAN- Mihrapta tezyinat olarak Rifai topuzları vardı, o da dikkatimi çekti.

Prof.Dr.Nejat GÖYÜNÇ- Efendim, ben sanat tarihçisi değilim; ama, ben size şunları sunup arkadaşlarımızın yardımından faydalanmak isteyen bir arkadaşımım.

Şunu da arz edeyim: Bamberg'teki Mevlevihâne toplantısında bir de karar alındı, "*Üç sene sonra ikincisini Türkiye'de yapalım*" dediler. Biz de Konya'da yapalım dedik; tabii Selçuk Üniversitesi mensubu olduğum için. Ama, Vakıflar Genel Müdürü Sayın Beyefendi buradalar, hiçbirimiz ne zaman nerede olacağımızı bilmeyiz, ihtiyatla düşünmek gerekir... Müesseseler devamlıdır, şahıslar gelip geçer. Temenni ederim, Selçuk Üniversitesiyle Vakıflar Genel Müdürlüğü müştereken böyle bir şeyi organize eder. Çünkü, bu gibi toplantılar biraz külfetli de oluyor; yani destekle oluyor.

Başkan- Teşekkür ederiz Sayın Göyünç.

حضرت عالی سنا زینبیه

جو اس مولانا نے کوشکا میں جگہ مدہ مستخدم

شیخ مصطفیٰ دہ دہ ۱۱۴۷ھ / ۱۷۳۴ھ	محمد حسن شیخ محمد دہ دہ ۱۱۴۷ھ / ۱۷۳۴ھ	طرز زینب نزاری دہ دہ ۱۱۴۷ھ / ۱۷۳۴ھ	ادریجہ ابراہیم دہ دہ ۱۱۴۷ھ / ۱۷۳۴ھ
-----------------------------------	--	---------------------------------------	---------------------------------------

نور محمد شیخ عمیر دہ دہ ۱۱۶۶ھ / ۱۷۵۹ھ	جو اس شیخ محمد دہ دہ ۱۱۶۶ھ / ۱۷۵۹ھ	زینب یحییٰ دہ دہ ۱۱۶۶ھ / ۱۷۵۹ھ	فوتیہ کی شیخ ابراہیم علی ۱۱۶۶ھ / ۱۷۵۹ھ
--	---------------------------------------	-----------------------------------	---

سید علی سنا زینب
کوشکا میں سنا زینب
فوتیہ کی شیخ ابراہیم علی
نور محمد شیخ عمیر دہ دہ
جو اس شیخ محمد دہ دہ
زینب یحییٰ دہ دہ
فوتیہ کی شیخ ابراہیم علی

رشتہ داروں کی فہرست

سنا زینب کی تاریخ تیرہ فروردین ۱۱۶۶ھ بمطابق ۱۷۵۹ھ میں پیدا ہوئے۔ ان کے والد مولانا محمد علی دہ دہ اور والدین سنا زینب اور علی دہ دہ تھے۔ ان کے والدین نے ان کی تعلیم خود ہی کی تھی۔ ان کے والدین نے ان کی تعلیم خود ہی کی تھی۔ ان کے والدین نے ان کی تعلیم خود ہی کی تھی۔

ان کے والدین نے ان کی تعلیم خود ہی کی تھی۔ ان کے والدین نے ان کی تعلیم خود ہی کی تھی۔ ان کے والدین نے ان کی تعلیم خود ہی کی تھی۔

hu

Huzūr-u 'ālī-i reṣādetpenāhiye

Sivās Mevlevihānesi'nde güzesteğān meṣāyihin müddet-i meṣihatleri

Şeyh Mustafa Dede 1223-1232/1808-1817	mahdūmu Şeyh Mehmed Dede 1232-1241/1817-25-26
Trabzon'lu (Mehmed) Niyāzi Dede 1241-1251/1825-26-1835-36	Ürgüb'lü İbrāhim Dede 1251-1259/1835-36-1843
Kütahya'lı Şeyh 'Alī Dede 1259-1266/1843-1850	Sivās'lı Şeyh Bahşi Dede 1266-1269/1850-1852-53
Zile'li Yağşi Dede 1269-1273/1852-53-1856-57	Konya'lı Şeyh (Mehmed) Bahāeddin Çelebi 1273-1302/1856-57-1884-85

derkenar:

1. Zile'li Yağsı Dede Sivâs Mevlevîhânesi'nde cereyân eden bir künk su ve bir havuz yaptırmış

2. Konya'lı Bahâeddin Çelebi de Receb Paşa'nın binâ etmiş olduğu köşke muttasıl tahtânî üç hücre ve fevkânî üç oda yaptırmış

reşâdetlü efendim hazretleri

fi 10 teşrîn-i sâni sene 327 tarihiyle şeref-vürûd emimâme-i 'aliyyelerinde ta'mîmen irâde ve istifsar buyuru-
lan ma'lûmât-ı kuyûdiyyemizden olarak meşihati elyevm âile-i dâiyânemizde bulunan Sivâs mevlevîhâne
güzeştegân meşâyihinin müddet-i meşihatleri ve isimleriyle âsarı bulunanları bâlâya derc ve tenmîk edilmiş ve
mevlevîhânemizin te'sisi mukaddemâ Hazret-i Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî efendimiz hazretlerinin hafid-i
'âlileri Ulu 'Ârif Çelebi Hazretleri himmetleriyle olup ba'dehu Köprülü Mehmed Paşa tarafından mevlevîhâne
inşâ ve bir müddet sonra bir köşk ilâvesiyle Zâra'lı Receb Paşa ta'mîr ve tecdid ve mevzû vakf üzerine teberru
eylemiş ve işbu ma'lûmata dâir sâdir olan bir kıt'a vakfiyye hücceti sûreti leffen takdim kılınup bundan ilerü
ma'lûmât-ı kuyûdiyyeye tesâdüf olunamamış idüğü berây-ı ma'lûmât cevâben arz ve ifâde olunur ol-bâbda
fi 7 Kânûn-i evvel sene (1) 327

ed-dâ'i hâdim-i kazây-ı

Sivâs

m ü h ü r (Eş-şeyh Mehmed Reşid ibn Hz.-i Mevlânâ)

Konya Mevlânâ Müzesi Arşivi, zarf 65/4

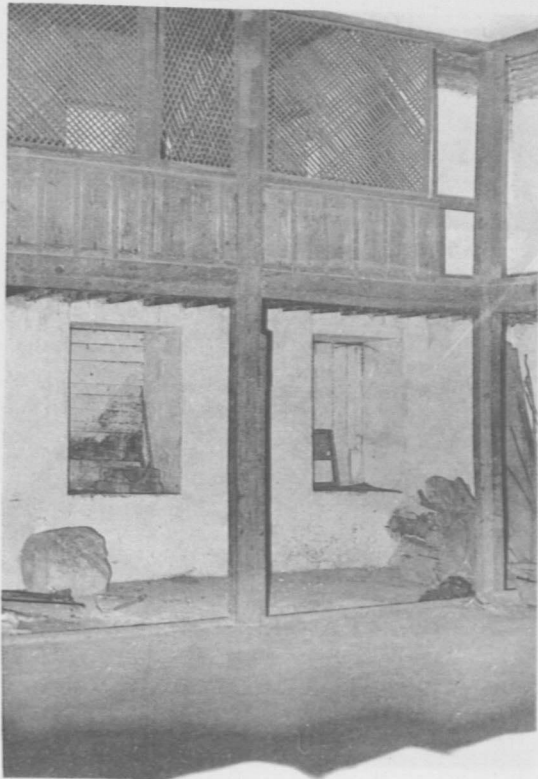
1. Binanın batı istikametinden genel görünüşü. Ön kısım avlunun kullanıl-
masına ayrılmıştır. Resmin sağında görülen yüksek pencere-
li uzun kısım sema icra olunan sabundur. Solda yüksek, pencere-
li Cihannûma denilen kısım.

2. Cihannûma denilen kısım.

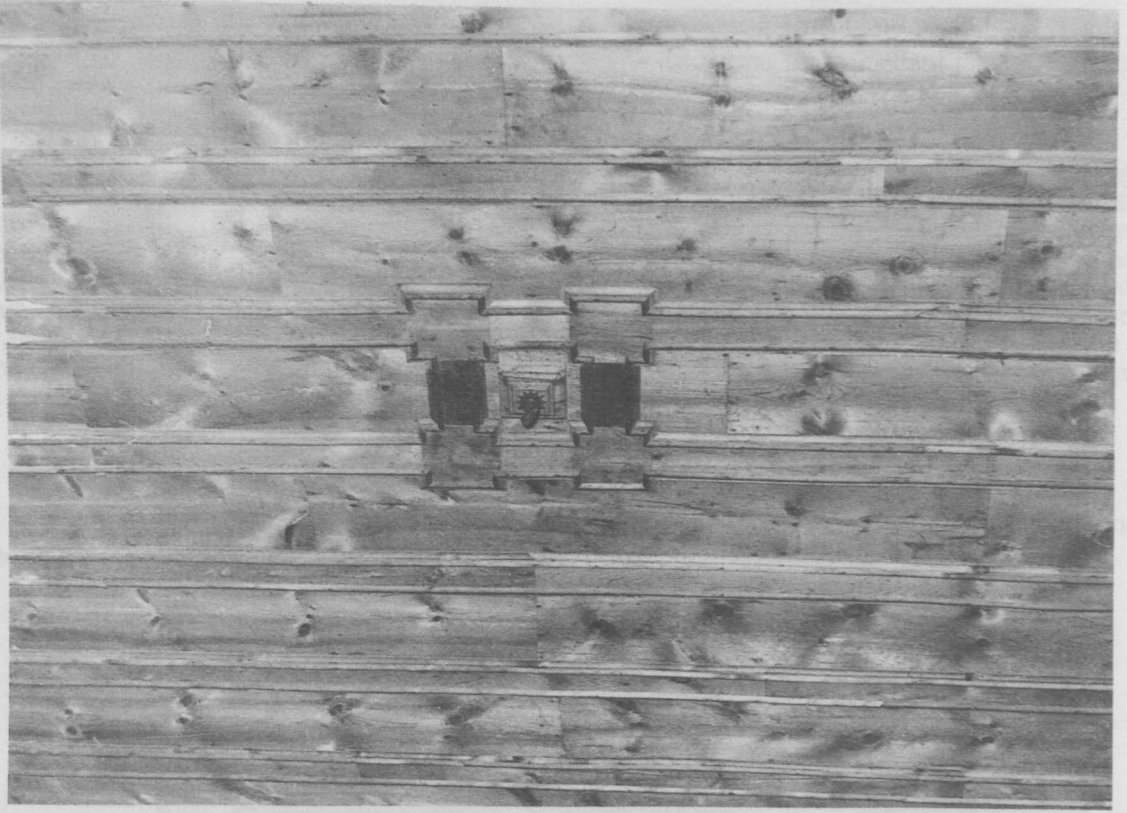
3. Haremlik kısmından ayrı bir görünüş.

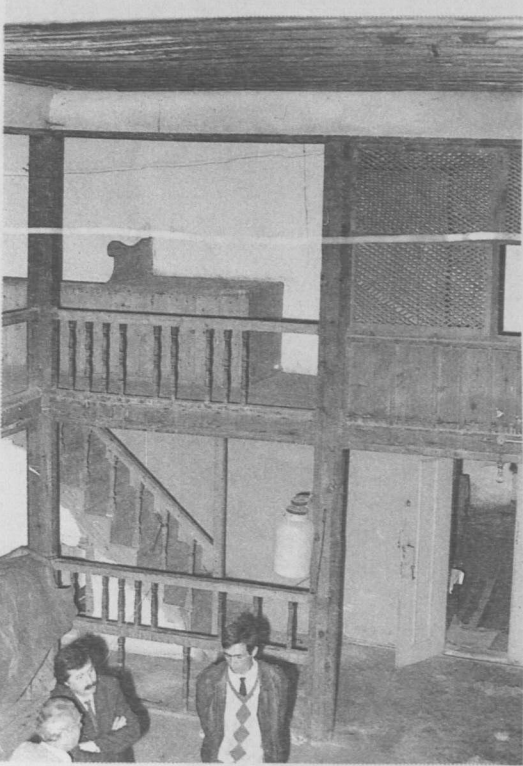
4. Salonun asma katında ahşap paravana ile oluşturulan haremlik bölümünün alttan görünüşü.

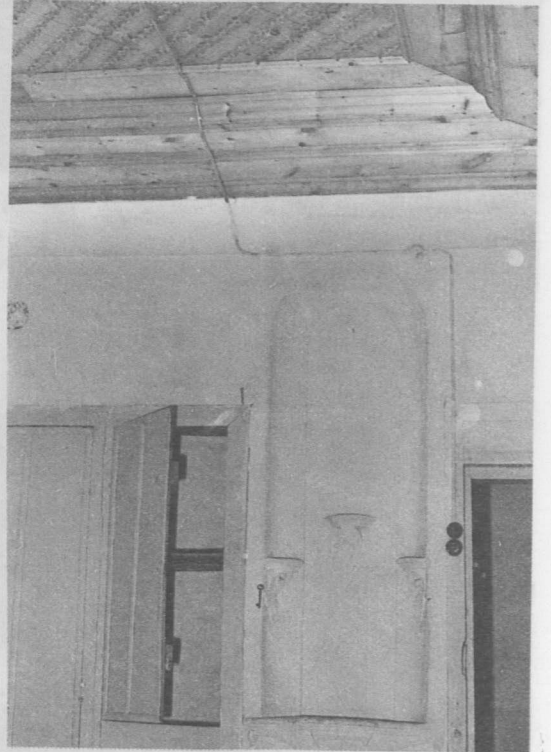
5. Üstte ahşap haremlik altta seyircilere ayrılan kısım.

7. Ayin Salonunda tavan göbeği ayrıntısı.

6. Haremlik kısmına çıkış ve solandan bir bölüm.

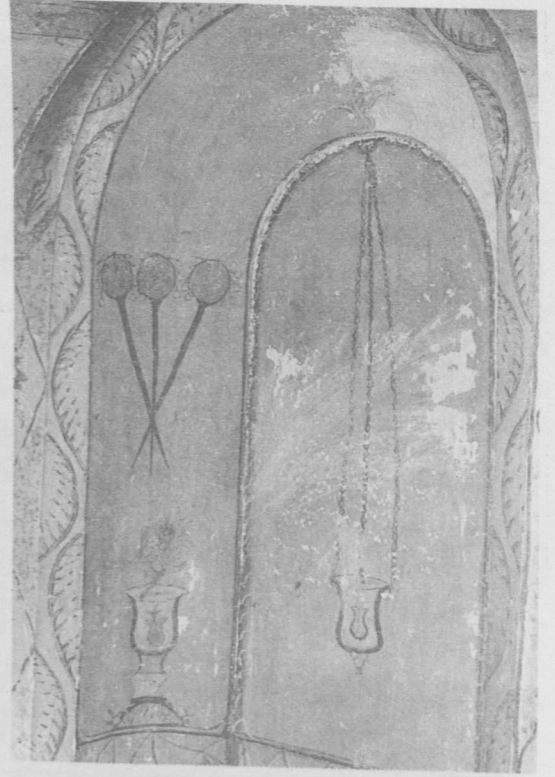

8. Cihannûma odasından dolap, raf nişi ve tavan detayları.

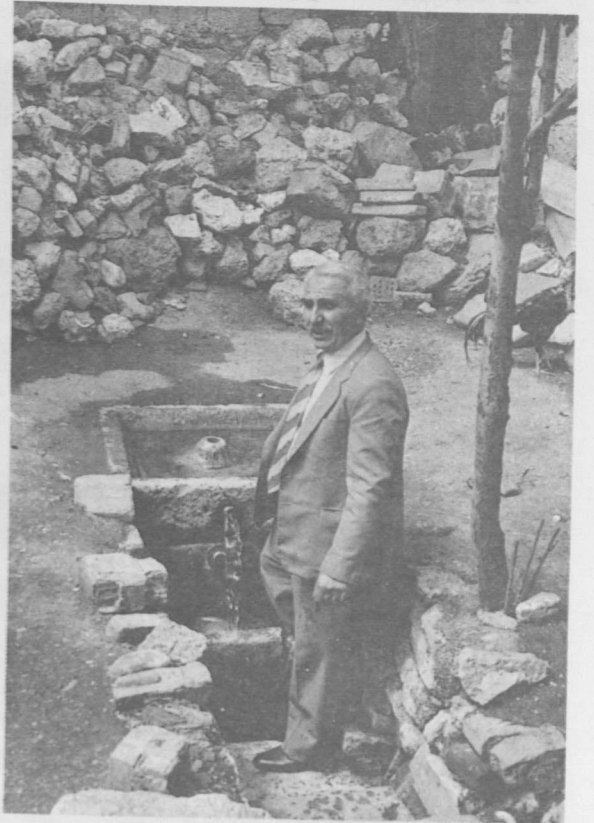

9. Mihrabın cepheden görünüşü.

10. Mihrap içinde ve kenarındaki motifler.

11. Dergâh aulusunda Ali Baba pınarı ve tekkenin varislerinden Yılmaz Susamış Bey.

12. Dergâhın son şeyhlerinden melevî Dervîşi Şeyh Mehmed Susamış'ın mezar taşı.

13. Dergâhın haziresindeki diğer mezarlar.